

Slimību profilakses un
kontroles centrs

Latvijas Nacionālā veselīgo pašvaldību tīkla seminārs

NACIONĀLAIS
VESELĪGO
PAŠVALDĪBU
TĪKLS

2018.gada 7.decembrī

Slimību profilakses un
kontroles centrs

Nacionālā veselīgo pašvaldību tīkla 2017.gada monitoringa rezultāti

NACIONĀLAIS
VESELĪGO
PAŠVALDĪBU
TĪKLS

Agnese Freimane
Tālr. 67388194
agnese.freimane@spkc.gov.lv

07.12.2018

Slimību profilakses un
kontroles centrs

Izmaiņas NVPT darbību reglamentējošos dokumentos

- Izmaiņas rīkojumā «**Par Nacionālā veselīgo pašvaldību tīkla koordinācijas komisijas personālsastāva apstiprināšanu**»:

Komisijas priekšsēdētājs:

Gavare Iveta, Slimību profilakses un kontroles centra direktore

Komisijas priekšsēdētāja vietnieks:

Birzniece Inga, Veselības ministrijas Sabiedrības veselības departamenta Starpnozaru sadarbības nodaļas vadītāja

Komisijas locekļi:

S.Eglāja (VM); A.Eglītis (VARAM), L.Grobiņa (Jūrmalas pilsētas LP), V.Ķīkule (RD LD), I.Rudzīte (LPS), A.Rūrāne (PVO), I.Pudule (LSVA), I.Straume (SPKC), V.Siliņš (LSVF), A.Villeruša (RSU)

Tavai veselībai

Statistika un pētījumi

Profesionāļiem

Sākums / Veselīgās pašvaldības / Veselīgo pašvaldību tīkls Latvijā / NVPT reglamentējošie dokumenti

NVPT reglamentējošie dokumenti

- [Nacionālā veselīgo pašvaldību tīkla koordinācijas komisijas nolikums](#)
- [Rīkojums par Nacionālā veselīgo pašvaldību tīkla koordinācijas komisijas personālsastāva apstiprināšanu](#)

VESELĪGO PAŠVALDĪBU TĪKLS LATVIJĀ

NVPT AKTUALITĀTES

NVPT PAŠVALDĪBAS

NVPT KOORDINĀCIJAS KOMISIJAS
DARBS

NVPT VEIDLAPAS

NVPT REGLAMENTĒJOŠIE DOKUMENTI

NVPT KRITĒRIJI

Slimību profilakses un
kontroles centrs

NVPT uz šo brīdi iesaistījušās 112 Latvijas pašvaldības:

2014.gadā NVPT esošās pašvaldības (n=33):

1. Aizkraukles novada pašvaldība
2. Aknīstes novada pašvaldība
3. Vecpiebalgas novada pašvaldība
4. Varakļānu novada pašvaldība
5. Balvu novada pašvaldība
6. Carnikavas novada pašvaldība
7. Cēsu novada pašvaldība
8. Dagdas novada pašvaldība
9. Daugavpils novada pašvaldība
10. Garkalnes novada pašvaldība
11. Iecavas novada pašvaldība
12. Tukuma novada pašvaldība
13. Jaunpils novada pašvaldība
14. Tērvetes novada pašvaldība
15. Jelgavas pilsētas pašvaldība
16. Jēkabpils pilsētas pašvaldība
17. Jūrmalas pilsētas pašvaldība
18. Kandavas novada pašvaldība
19. Kuldīgas novada pašvaldība
20. Lielvārdes novada pašvaldība

21. Liepājas pilsētas pašvaldība
22. Mārupes novada pašvaldība
23. Nīcas novada pašvaldība
24. Ogres novada pašvaldība
25. Olaines novada pašvaldība
26. Strenču novada pašvaldība
27. Priekules novada pašvaldība
28. Skrundas novada pašvaldība
29. Rīgas pilsētas pašvaldība
30. Rucavas novada pašvaldība
31. Rundāles novada pašvaldība
32. Salas novada pašvaldība
33. Siguldas novada pašvaldība

2015.gadā NVPT pievienojās (n=7):

34. Alūksnes novada pašvaldība
35. Amatas novada pašvaldība
36. Ilūkstes novada pašvaldība
37. Jelgavas novada pašvaldība
38. Valkas novada pašvaldība
39. Preiļu novada pašvaldība
40. Raunas novada pašvaldība

2016.gadā NVPT pievienojās (n=72):

41. Kocēnu novada dome
42. Dobeles novada pašvaldība
43. Gulbenes novada pašvaldība
44. Ventspils pilsētas pašvaldība
45. Ventspils novada pašvaldība
46. Pļaviņu novada pašvaldība
47. Rēzeknes novada pašvaldība
48. Bauskas novada pašvaldība
49. Salaspils novada pašvaldība
50. Ķeguma novada pašvaldība
51. Madonas novada pašvaldība
52. Vecumnieku novada pašvaldība
53. Talsu novada pašvaldība
54. Jaunjelgavas novada pašvaldība
55. Ropažu novada pašvaldība
56. Kokneses novada pašvaldība
57. Auces novada pašvaldība
58. Ozolnieku novada pašvaldība
59. Saulkrastu novada pašvaldība

Slimību profilakses un
kontroles centrs

60. Krimuldas novada pašvaldība
61. Krustpils novada pašvaldība
62. Alojās novada pašvaldība
63. Daugavpils pilsēta
64. Priekuļu novada pašvaldība
65. Aglonas novada pašvaldība
66. Saldus novada pašvaldība
67. Valmieras pilsētas pašvaldība
68. Ādažu novada pašvaldība
69. Viesītes novada pašvaldība
70. Neretas novada pašvaldība
71. Riebiņu novada pašvaldība
72. Grobiņas novada pašvaldība
73. Pāvilostas novada pašvaldība
74. Rēzeknes pilsētas pašvaldība
75. Jēkabpils novada pašvaldība
76. Kārsavas novada pašvaldība
77. Ķekavas novada pašvaldība
78. Baldones novada pašvaldība
79. Dundaga novada pašvaldība
80. Lubānas novada pašvaldība
81. Brocēnu novada pašvaldība
82. Rojas novada pašvaldība
83. Aizputes novada pašvaldība
84. Smiltenes novada pašvaldība
85. Rugāju novada pašvaldība
86. Mazsalacas novada pašvaldība
87. Līvānu novada pašvaldība
88. Rūjienas novada pašvaldība
89. Ludzas novada pašvaldība
90. Ērgļu novada pašvaldība
91. Mālpils novada pašvaldība
92. Alsungas novada pašvaldība
93. Jaunpiebalgas novada pašvaldība
94. Stopiņu novada pašvaldība
95. Pārgraujas novada pašvaldība
96. Apes novada pašvaldība
97. Skrīveru novada pašvaldība
98. Sējas novada pašvaldība
99. Krāslavas novada pašvaldība
100. Naukšēnu novada pašvaldība
101. Cesvaines novada pašvaldība
102. Mērsraga novada pašvaldība
103. Vārkavas novada pašvaldība
104. Burtnieku novada pašvaldība
105. Zilupes novada pašvaldība
106. Engures novada pašvaldība
107. Viļakas novada pašvaldība
108. Beverīnas novada pašvaldība
109. Ciblas novada pašvaldība
110. Limbažu novada pašvaldība
111. Salacgrīvas novada pašvaldība
112. Baltinavas novada pašvaldība

Slimību profilakses un
kontrols centrs

Nacionālais veselīgo pašvaldību tīkls (112) uz 2018.gada beigām

Slimību profilakses un
kontroles centrs

I Politiskais atbalsts un sadarbība [1]

46,5% pašvaldību atzīmējušas, ka domes deputāti pauž stabilu, ieinteresētu un aktīvu atbalstu NVPT ieviešanā (2014.g. – 55%; 2015.g. – 40%; 2016.g. – 46,7%).

50% - domes deputātu nostāja ir stabila, bet vairāk formāla (2014.g. – 36%; 2015.g. – 57,5%; 2016.g. – 50%).

1% - domes deputātu atbalsts ir nestabils/neskaidrs (2014.g. – 9%; 2015.g.-2,5%; 2016.g. – 1,1%).

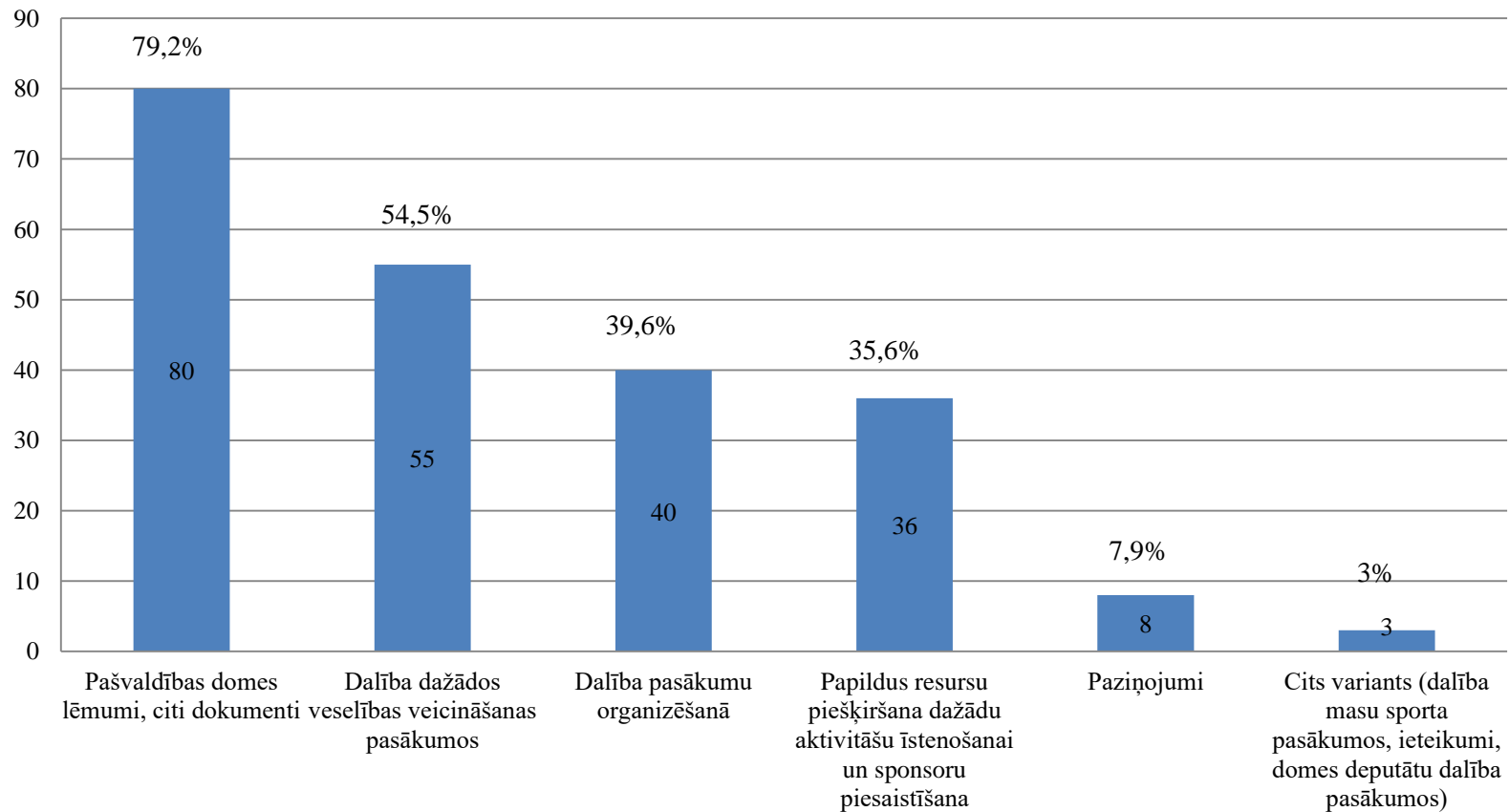

Slimību profilakses un
kontroles centrs

I Politiskais atbalsts un sadarbība [2]

Biežāk saņemtais atbalsts no pašvaldības domes deputātiem

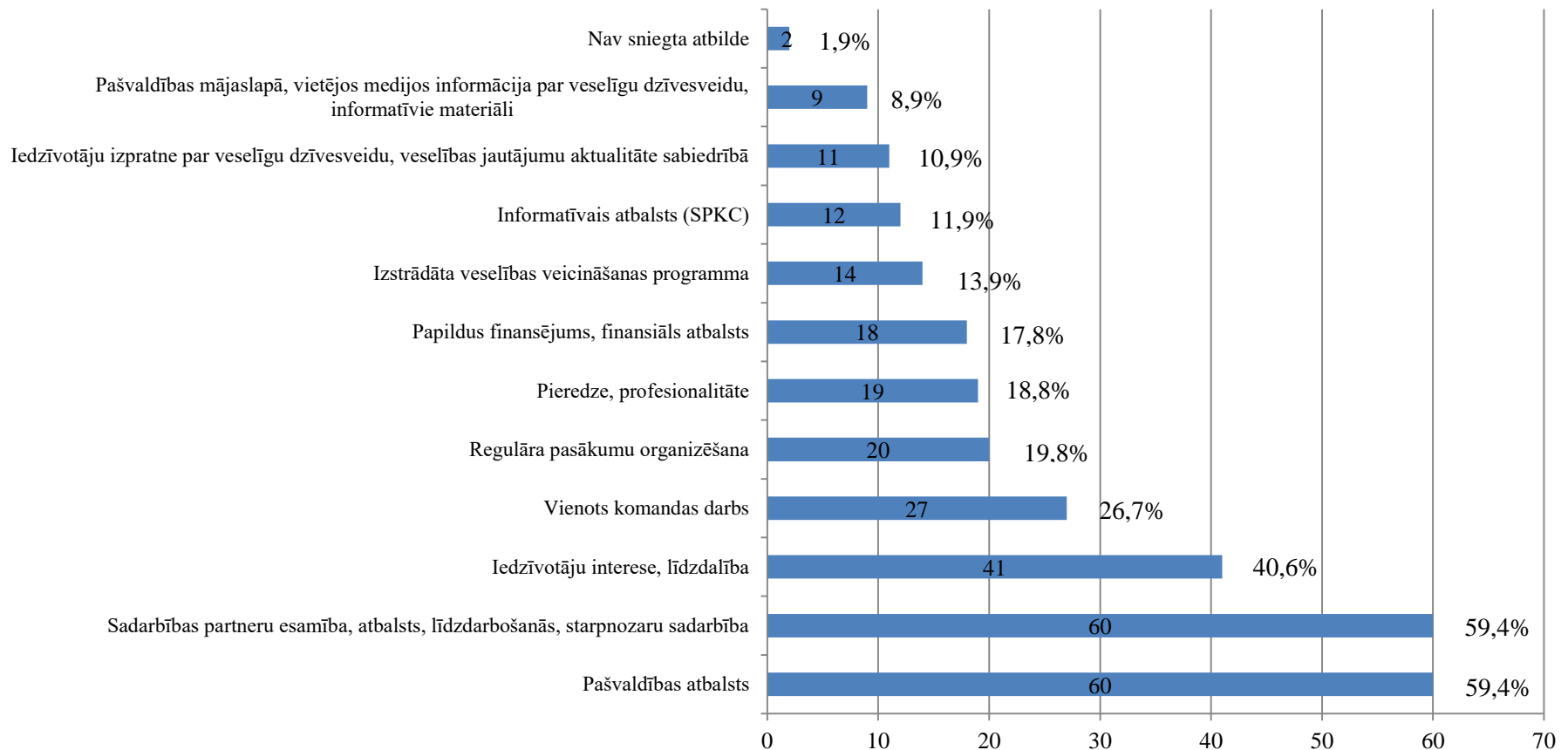

Slimību profilakses un
kontroles centrs

I Politiskais atbalsts un sadarbība [3]

Galvenie veiksmes faktori, kas palīdzēja īstenot un ieviest NVPT kritērijus

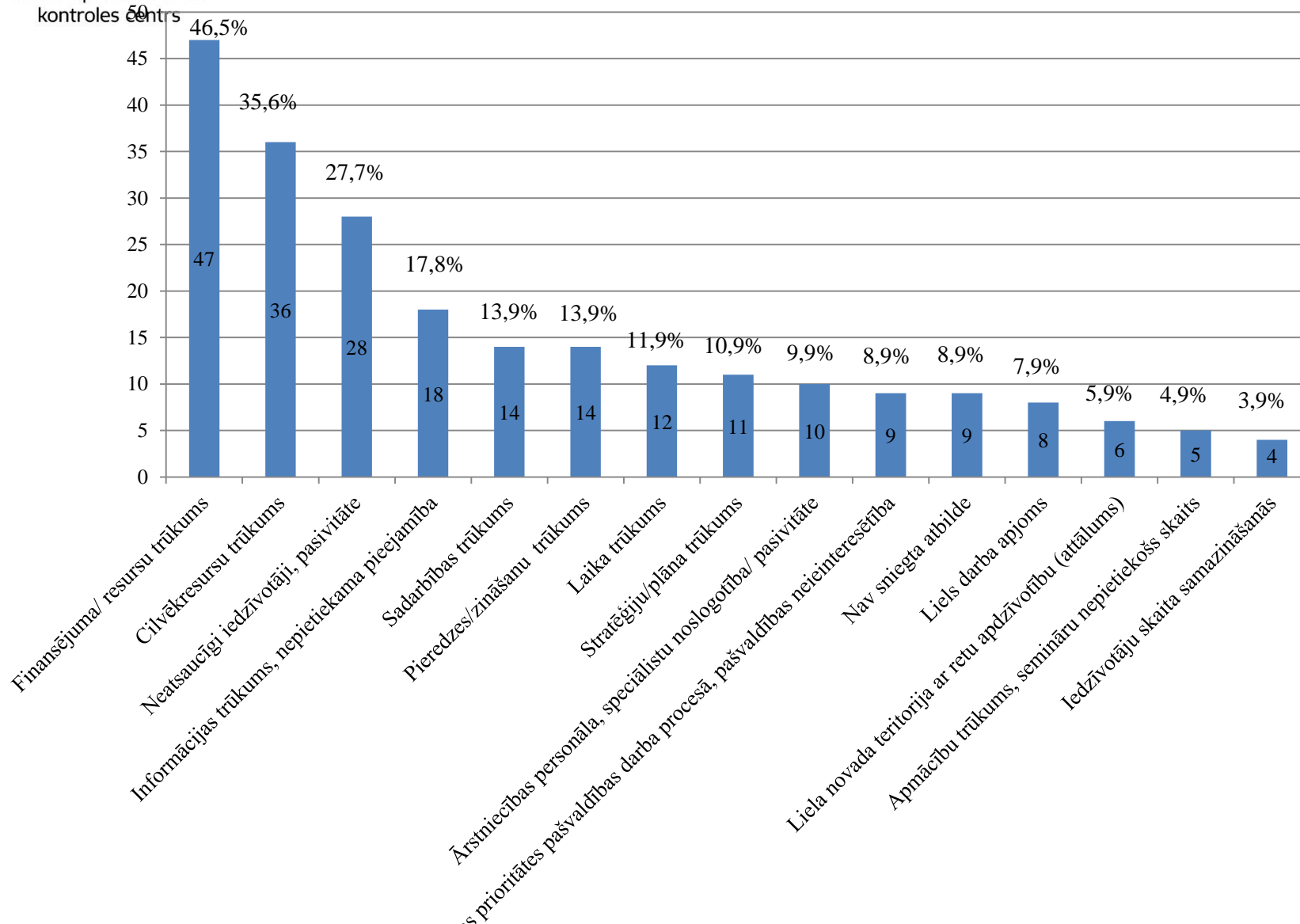

I Politiskais atbalsts un sadarbība [4]

Biežāk minēto barjeru īpatsvars, kas kavēja īstenot un ieviest NVPT kritērijus

Slimību profilakses un kontroles centrs

Slimību profilakses un
kontroles centrs

Pašvaldību biežāk minētie pasākumi, lai pārvarētu iepriekš minētās barjeras un labāk varētu īstenot un ieviest NVPT kritērijus (1):

- apzināt **sadarbības partnerus un veicināt sadarbību** (informējot citas infrastruktūras par iedzīvotāju veselības uzlabošanu un saglabāšanu, sadarbojoties ar NVO, iesaistot jaunas biedrības, piesaistot lektoros, organizējot sanāksmes starp pašvaldības iestādēm, veselības aprūpes iestādēm, psihologiem, izglītības iestādēm, SPKC, darba kolektīviem, u.c., veicinot pārrunas ar sadarbības partneriem, veicinot sadarbību ar masu medijiem);
- plānot, piesaistīt un palielināt **finansējumu**/ piedalīties projektos (ieplānot budžetu, ņemot vērā aktuālās vajadzības veselības veicināšanā; sagatavot pieteikumus projektiem, iesaistīt uzņēmējus, veicināt ekonomisko izaugsmi, piesaistīt sponsorus);
- piesaistīt **cilvēkresursus** (atsevišķas štata vietas izveide veselības veicināšanas koordinatoram);

Slimību profilakses un
kontroles centrs

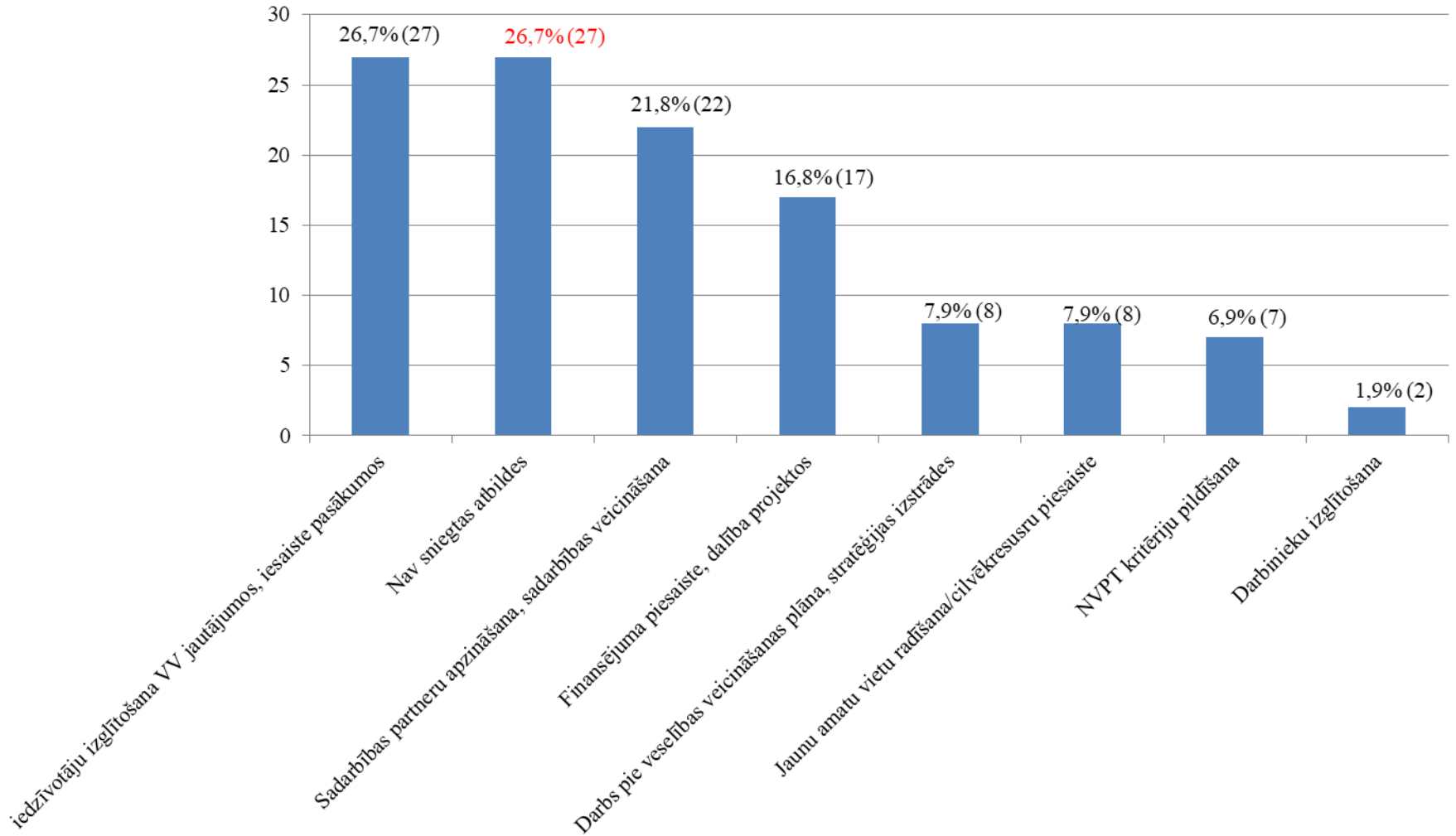
Pašvaldību biežāk minētie pasākumi, lai pārvarētu iepriekš minētās barjeras un labāk varētu īstenot un ieviest NVPT kritērijus (2):

- **plānot** veselību veicinošus pasākumus dažādām vecuma un sabiedrības grupām;
- **izglītot** iedzīvotājus par veselīgu dzīvesveidu (vairāk izmantot pieejamos resursus informācijas izvietojšanai (aptiekas, kultūras nami u.c.),
- **apzināt** veselības veicināšanas tēmas aktualitātes, izvietot informāciju pašvaldību mājas lapās, laikrakstos, afišās, samērīgi plānot pasākumus, nodrošināt pasākumu **pieejamību** attālākos reģionos (piemēram, nodrošināt transporta kustību līdz pasākumu vietām), deputātu izglītošana, pasniegt sabiedrībai informāciju par veselības veicināšanu vienkārši un saprotami, **iesaistīt** sabiedrībā atpazīstamas personas, iesaistīt sabiedrību veselības veicināšanas pasākumu plānošanā);
- izveidot konstruktīvu **plānu**/ veselības veicināšanas **programmu**/ sabiedrības veselības **stratēģiju**;
- atbildīgo darbinieku **izglītošana** par veselības veicināšanas jautājumiem, dalība **pieredzes apmaiņas** braucienos, semināros, apmācībās.

Pašvaldību biežāk minētie faktori barjeru pārvarēšanai, kas kavēja īstenot un ieviest NVPT kritērijus (iespējamās vairākas atbildes)

Savukārt, 2016.gadā pašvaldību visbiežāk minētie faktori barjeru pārvarēšanai bija: dalība projektos, sadarbības partneru apzināšana un finansējuma piesaiste.

Slimību profilakses un
kontroles centrs

II Integrēta sabiedrības veselības politikas plānošana un veidošana pašvaldībā

87,1% pašvaldības politikas plānošanas dokumentos ir definēta veselības un sabiedrības veselības nozīme (**2014.g. – 86%; 2015.g. – 90%; 2016.g. – 92,4%**).

69,3% nav izstrādāts atsevišķs plāns, programma, kurā ir noteiktas aktivitātes un pasākumi iedzīvotāju veselības saglabāšanai un uzlabošanai dažādās jomās (**2014.g. – 64%; 2015.g. 67,5%; 2016.g. – 71,7%**).

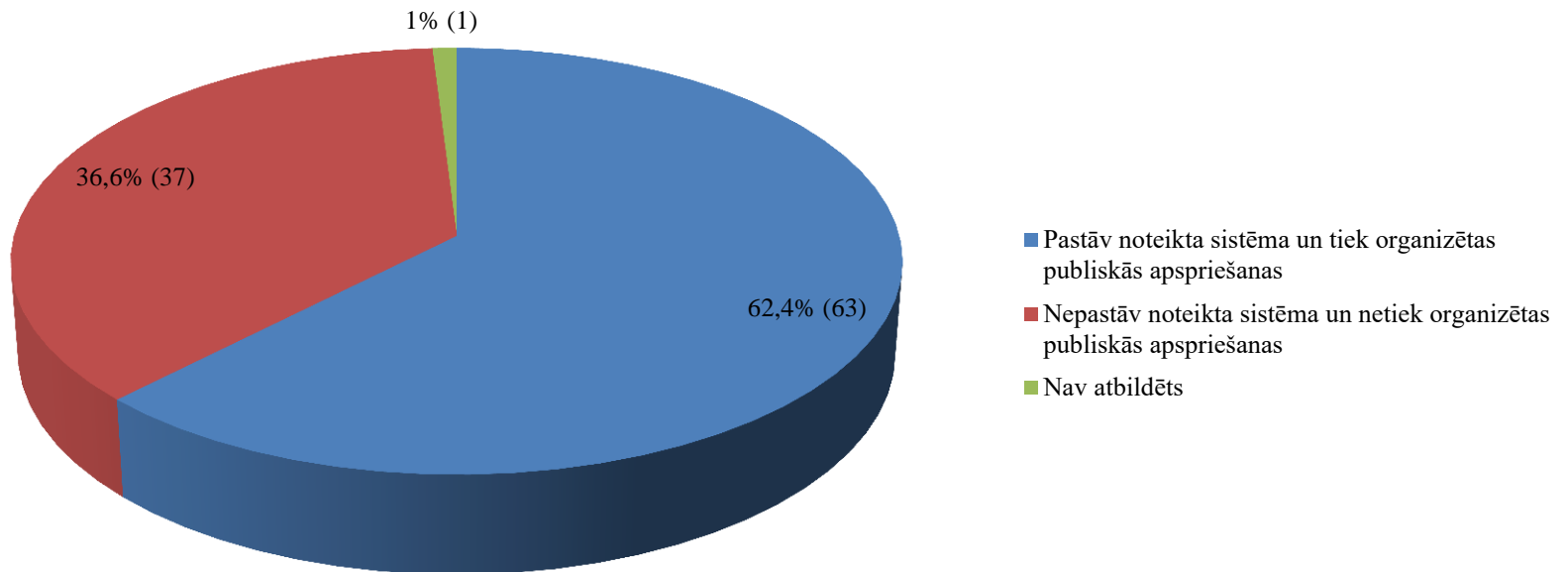

50,5% pašvaldības plānā/programmā ir iekļauti pasākumi dažādām sabiedrības veselības mērķa grupām (**2014.g. – 59%; 2015.g. – 50%; 2016.g. – 44,6%**).

Slimību profilakses un
kontroles centrs

Pašvaldību īpatsvars, kurās pastāv noteikta sistēma un tiek organizētas publiskās apspriešanas dažādos ar sabiedrības veselību un iedzīvotāju veselību saistītos jautājumos.

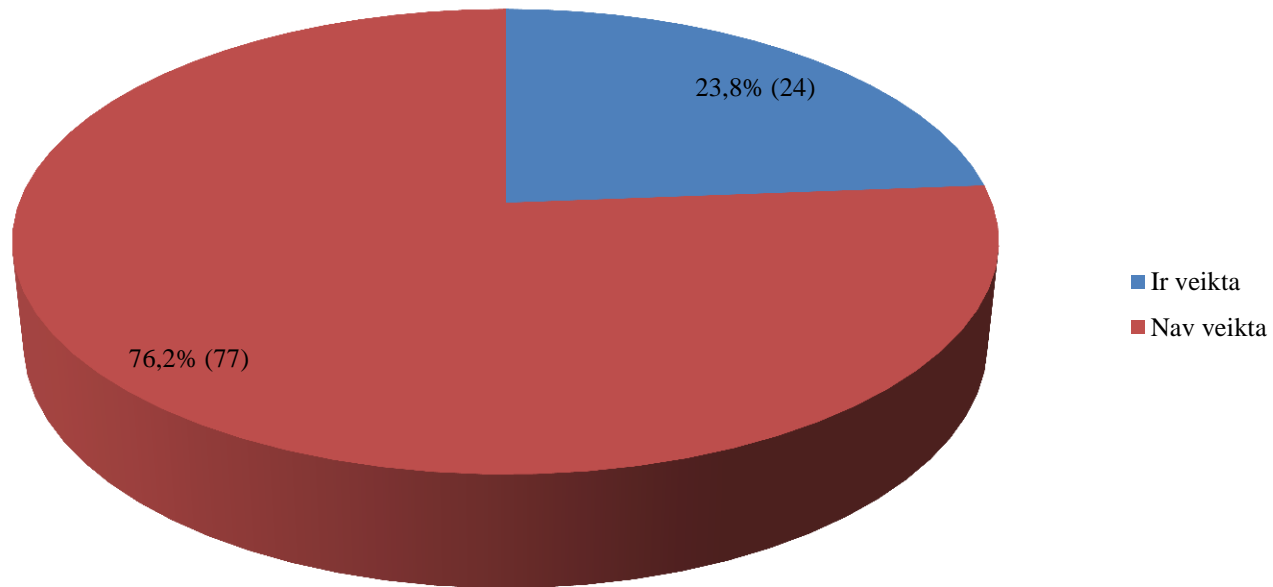

Slimību profilakses un
kontroles centrs

Pašvaldību īpatsvars, kuras ir veikušas sabiedrības veselības un veselības aprūpes rādītāju analīzi savā pašvaldībā.

Slimību profilakses un
kontrolēšanas centrs

Tavai veselībai

Statistika un pētījumi

Sākums / Statistika un pētījumi / Pašvaldību veselības profili

Latvijas reģionu un pašvaldību veselības profili

Latvijas reģionu un pašvaldību veselības profilos ir būtiskāko veselības rādītāju apkopojums attiecīgajā griezumā noteiktā laika periodā. Profilos pieejama informācija par dzimstību, mirstības rādītājiem, sasauktajiem audzējiem, sirds un asinsvadu slimībām, cukura diabētu, infekcijas slimībām, psihiskiem un traucējumiem, traumu gadījumu skaitu, ambulatoro apmeklējumu skaitu pie ārstiem u.tml. informācija. Dati ar vidējiem rādītājiem valstī.

Šobrīd pieejami Slimību profilakses un kontroles centra izveidotie Latvijas reģionu un pašvaldību veselības pētījumi sekojošām teritorijām:

Reģioni:

- [Latvijas reģionu veselības profils 2010.-2015. gadam](#)
- [Kurzeme 2010.-2014. gadā](#)
- [Latgale 2010.-2014. gadā](#)
- [Vidzeme 2010.-2014. gadā](#)
- [Zemgale 2010.-2014. gadā](#)

Pašvaldības:

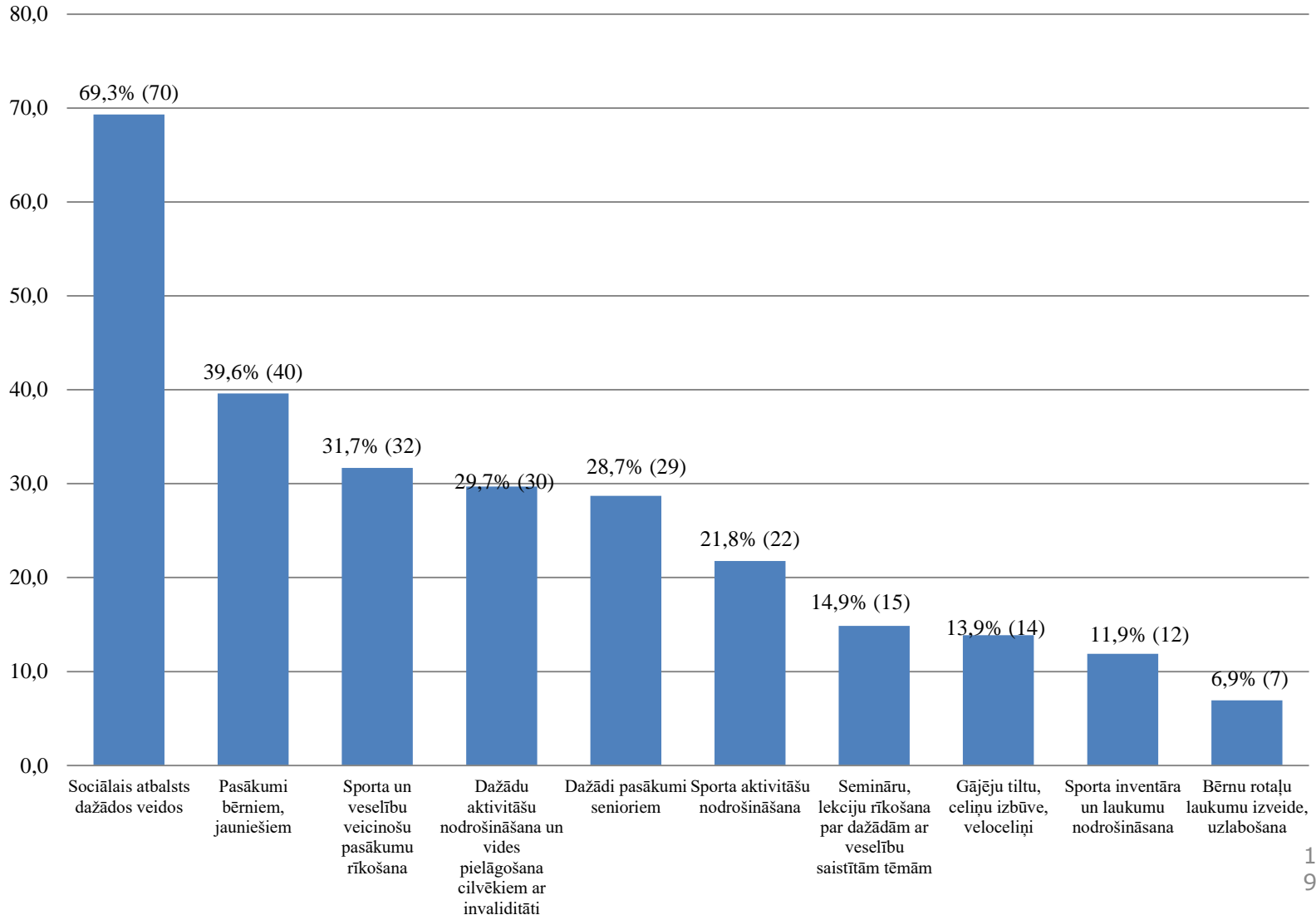
- [Alūksnes novads 2010.-2015. gadā](#)
- [Bauskas novads 2010.-2014. gadā](#)
- [Cēsu novads 2010.-2016.gadā](#)
- [Daugavpils pilsēta 2010.-2015. gadā](#)
- [Dobeles novads 2010.-2017. gadā](#)
- [Gulbenes novads 2010.-2015. gadā](#)
- [Jelgavas novads 2010.-2014. gadā](#)
- [Jelgavas pilsēta 2010.-2012. gadā](#)
- [Jēkabpils 2010.2014. gadā](#)

Slimību profilakses un
kontrolē centrs

III Pašvaldības aktivitātes veselības veicināšanas un sabiedrības veselības jomā (1)

Pašvaldību biežāk minētās aktivitātes, lai veidotu drošu un atbalstošu sociālo vidi

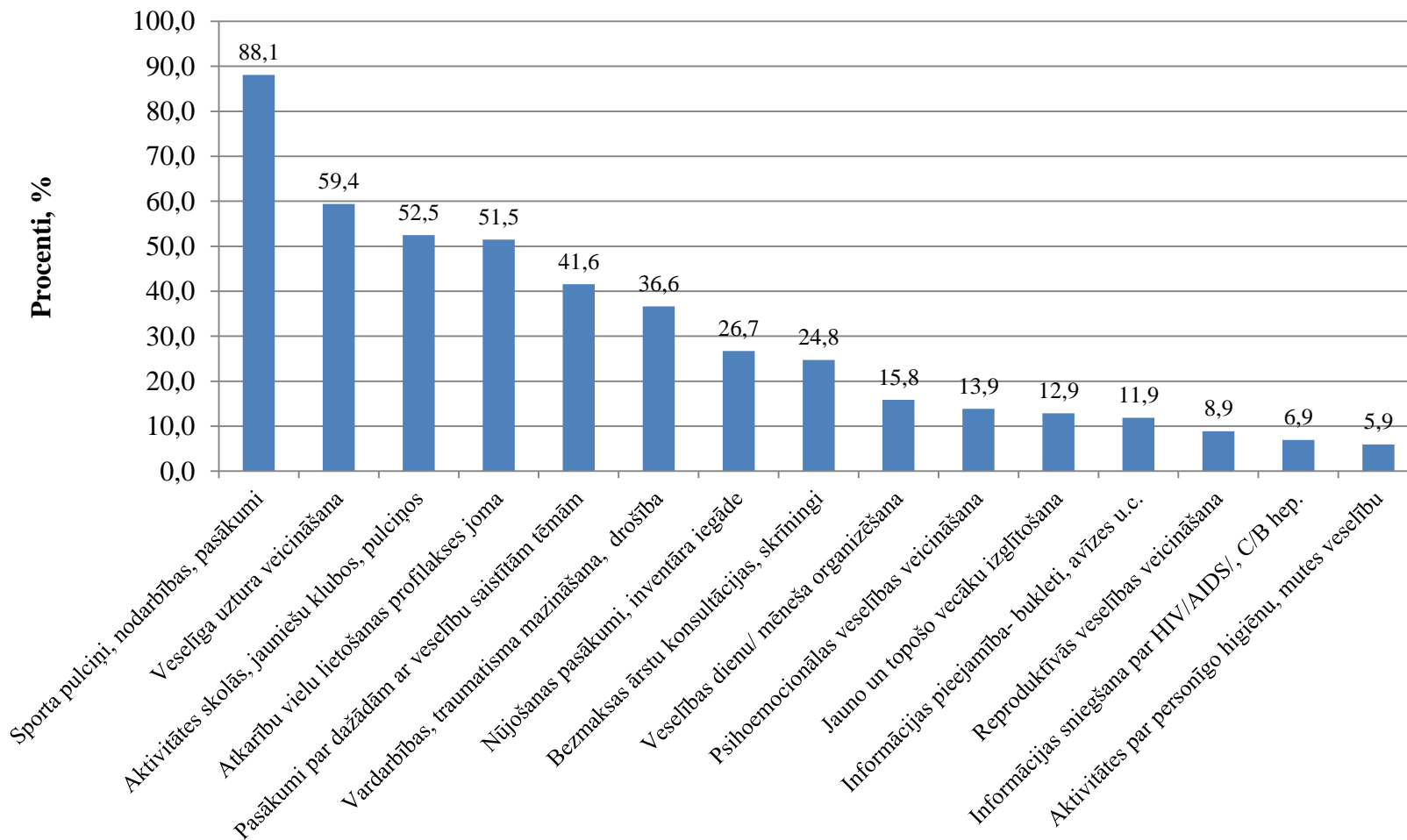

Slimību profilakses un
kontroles centrs

III Pašvaldības aktivitātes veselības veicināšanas un sabiedrības veselības jomā (2)

Biežāko aktivitāšu īpatsvars, kuras veiktas pašvaldībās, lai popularizētu veselīgu dzīvesveidu

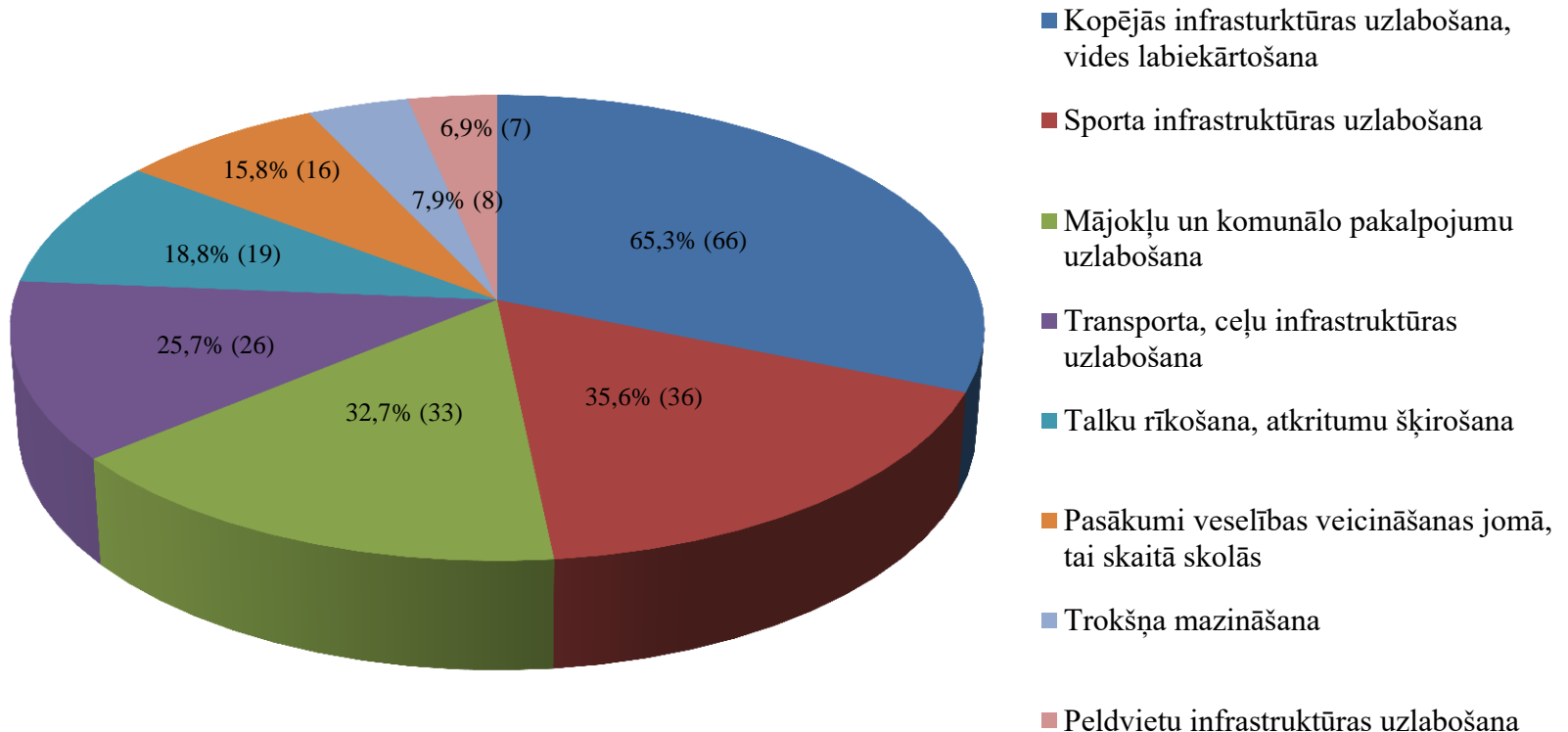

Slimību profilakses un
kontroles centrs

III Pašvaldības aktivitātes veselības veicināšanas un sabiedrības veselības jomā (3)

Pašvaldību biežāk minētās aktivitātes, lai izveidotu veselīgāku apkārtni

Kas paveikts 2018.gadā?

Organizēts seminārs (27.03.18.) NVPT koordinatoriem un politiskām amatpersonām

64 NVPT pārstāvji no 46
pašvaldībām

Slimību profilakses un
kontroles centrs

Pieredzes apmaiņas brauciens uz Dobeles novada pašvaldību (06.06.18.)

39 dalībnieki no 26 pašvaldībām

Pieredzes apmaiņas brauciens uz Krāslavas novada pašvaldību (12.10.18.)

39 dalībnieki no 26 pašvaldībām

Sagatavotas divas ziņu lapas

Slimību

NACIONĀLAIS
VESELĪGO
PAŠVALDĪBU
TĪKLS

Slimību profilakses un
kontroles centrs

Nr.2/201.

Nacionālā veselīgo pašvaldību tīkla ziņas

Notika pieredzes apmaiņas brauciens uz Krāslavas novadu

Pieredzes un ideju apmaiņai 12. oktobrī Nacionālā veselīgo pašvaldību tīkla (NVPT) pašvaldībām notika pieredzes apmaiņas brauciens uz Krāslavas pašvaldību. Pasākumā piedalījās 10 pašvaldību pārstāvji.

Pieredzes apmaiņas brauciena laikā dalībnieki iepazīnās ar Krāslavas novada ESF Veselības projekta aktivitātēm, to labo praksi, tikās ar aktīvākajām biedrībām un apmeklēja labās prakses projektus:

- ❖ Krāslavas pamatskolas sporta zāli;
- ❖ Krāslavas parka stadionu, tenisa laukumu;
- ❖ Krāslavas Vaists ģimnāzijas baseinu.

Paldies Krāslavas pašvaldībai par sirsnīgo uzņemšanu un veiksmīgi novadītu pasākumu!

Pieejams ziņojums par dzimuma atšķirībām un veselības situāciju PVO Eiropas veselīgo pilsētu tīklā

Šajā gadā izstrādāts ziņojums par dzimuma atšķirībām un veselības situāciju pilsētu/pašvaldību līmenī Pasaulē veselības organizācijas (PVO) Eiropas veselīgo pilsētu tīklā 2017. gadā. Ziņojumā iekļautie dati palīdzēs izveidot instrumentu sieviešu un vīriešu veselības un labklājības stratēģijas īstenošanas novērtēšanai un uzraudzībai pilsētas/ pašvaldības līmenī.

Iepazīties ar ziņojumu par dzimuma atšķirībām un veselības situāciju PVO Eiropas veselīgo pilsētu tīklā 2017. gadā var [šeit](#).

NACIONĀLAIS
VESELĪGO
PAŠVALDĪBU
TĪKLS

Slimību profilakses un
kontroles centrs

Nr.1/20

Nacionālā veselīgo pašvaldību tīkla ziņas

Veiksmīgi aizvadīts pieredzes apmaiņas brauciens Dobeles novadā

Lai sekmētu labās prakses piemēru, pieredzes un ideju apmaiņu starp pašvaldībām, 6. jūnijā Nacionālā veselīgo pašvaldību tīkla (NVPT) pašvaldībām norisinājās pieredzes apmaiņas brauciens. Šoreiz pieredzē par veselības veicināšanas aktivitāšu organizēšanu dalījās Dobeles novada pašvaldība. Pasākumā kopumā piedalījās 39 dalībnieki no 26 pašvaldībām.

Paldies Dobeles novada pašvaldībai par uzņemšanu un veiksmīgi noorganizētu pasākumu!

Vairāk informācijas par pasākumu lasi [šeit](#) un [šeit](#).

Notika NVPT koordinācijas komisijas sanāksme

Slimību profilakses un kontroles centrā 8. jūnijā notika kārtējā [NVPT koordinācijas komisijas sanāksme](#), kuras laikā tika:

- ❖ apstiprināts gada pārskats par Nacionālā veselīgo pašvaldību tīkla darbību Latvijā 2016. gadā;
- ❖ apstiprināts NVPT darba plāns 2018. gadam;
- ❖ paziņots par izmaiņām NVPT koordinācijas komisijas reglamentējošos dokumentos.

NVPT 2016. gada pārskats pieejams [šeit](#).
NVPT 2018. gada darba plāns pieejams [šeit](#).
Plašāka informācija par izmaiņām NVPT reglamentējošajos dokumentos pieejama [šeit](#).

Slimību profilakses un
kontroles centrs

Kā arī.....

Veselības maršrutu
attīstība pašvaldībās

Ziņu/aktualitāšu
veselības veicināšanas
un slimību profilakses
jomā izsūtīšana NVPT

Aktivitātes pašvaldībās
saistībā ar pasaulē un
Eiropā atzīmējamām
veselības tematiskajām
dienām

NVPT Koordinācijas
komisijas sanāksmes

Slimību profilakses un
kontroles centrs

Paldies!

Agnese Freimane

agnese.freimane@spkc.gov.lv

tel.67388194

NACIONĀLAIS
VESELĪGO
PAŠVALDĪBU
TĪKLS